

kdy byl převzat do udržování obcí M. Nesejde proto ani na tom, zda a jaká opatření činila obec jako veřejnoprávní orgán při výkonu místní policie za účelem udržování chodníku k veřejnému užívání určeného ještě před jeho převzetím, poněvadž šlo jen o úkony náležející k její veřejnoprávní působnosti, které nelze pořadem práva přezkoumávat. Další otázkou, kterou jest se zabývat, jest ještě, zda z § 101 mor. stav. řádu lze odvoditi povinnost žalované strany k udržování chodníku a zda by jí bylo lze za zavinění přičítati, že této povinnosti podle tvrzení žaloby neučinila zadost. Ustanovení § 101 mor. st. řádu jest nejen základem zvláštního právního poměru vlastníka domu k obci, ale i předpisem zákonným, ukládajícím vlastníku domu péči o bezpečnost chodců na chodníku až do jeho převzetí obcí. Neudržování chodníku jest protiprávním opomenutím tohoto předpisu stavebního řádu podle § 1294 obč. zák. a zaviněním podle § 1295 obč. zák. Odvolací soud s tohoto hlediska správně věc posoudil, uznáv na povinnost žalované strany k náhradě škody a stěžovatelka neodůvodněně postrádá nějakého zákonného ustanovení pro odůvodnění nároku proti sobě. Že jest majitelkou domu vedle chodníku, bylo stranou žalovanou připuštěno v jejích přípravných podáních na soudě prvé stolice. Bez významu jsou obšírné právní vývody stěžovatelčiny, kterými se snaží dovoditi použitím obdoby, že, nemůže-li prý býti uplatněn nárok na náhradu škody pro opomenutí udržování chodníku proti obci, nemůže tak býti ani učiněno proti žalované straně. Žalovaná však přehlídí, že při udržování chodníku obcí jde o její veřejnoprávní povinnosti, patřící k výkonu místní policie. Postavení žalované ve sporu, proti které jest uplatněn nárok ze soukromého práva prýstící a proto podle § 1 j. n. na soudy náležející, nelze posuzovati s hlediska veřejnoprávního, jako jest tomu právě u obce. Není proto v tomto stanovisku ani žádného rozporu s dosavadní stálou judikaturou tohoto nejvyššího soudu o ručení obcí moravských za porušení povinností, vyplývajících z výkonu místní policie. Odvolací soud, posoudiv věc s právního hlediska bezvadně, důvodně zrušil rozsudek soudu prvé stolice, ježto dosud provedené řízení jest kusé a vyžaduje zejména ještě zjištění, zda chodník skutečně byl poškozen a dále, jaká škoda žalobkyni byla způsobena. Soudu prvé stolice bude se též obíratí otázkou příčinné souvislosti škodlivé události se škodou žalobkyně i námitkou žalované strany, že si žalobkyně škodu zavinila sama. Nejvyššímu soudu bylo nyní přezkoumati jen právní názor, jsoucí základem napadeného usnesení.

Čís. 12870.

Plná moc ke zcizení věci (domu) neopravňuje i ku přijetí kupní ceny.

(Rozh. ze dne 2. října 1933, Rv II 229/32.)

Žalobce koupil nemovitost, jejíž spoluvlastnicí byla i žalovaná. Podle kupní smlouvy měla býti kupní cena zaplacená prodávatelům před podpisem kupní smlouvy. Žalobce zaplatil kupní cenu Dr. G-ovi, jenž

byl zmocněn uzavřít za žalovanou kupní smlouvu, a domáhal se na žalované podpisu kupní smlouvy. Žalovaná namítla, že Dr. G. byl sice zmocněn k uzavření kupní smlouvy, nikoliv však i k přijetí kupní ceny. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, ježto Dr. G. byl zmocněn jen ku prodeji domu, nikoliv však i k přijetí kupní ceny. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil s tím, že se žaloba zamítá jen pro tentokrát. Důvody: Při zkoumání, zda Dr. G. byl oprávněn přijmouti od žalobce též částku kupní ceny, která připadala na žalovanou, jest předně řešiti otázku, zda zmocnění k uzavření prodeje obsahuje i zmocnění ku přijetí kupní ceny. Tuto otázku jest zodpověděti zásadně záporně. § 1008 obč. zák. obsahuje ustanovení výjimečná, takže nedovolují rozšiřující výklad. Podle těchto ustanovení vyžaduje se zvláštní plná moc na tento druh jednání znějící ke zcizení věcí jménem druhého a k vyzvednutí peněz nebo peněžité hodnoty. Kupní smlouva jest kontraktem konsensuálním (§ 1053 obč. zák.), neboť jest platně uzavřena, když se strany dohodly o předmětu a ceně kupu. Podle § 1061 obč. zák. jest sice prodávatel povinen prodanou věc odevzdati kupiteli, který podle § 1062 obč. zák. při odevzdání má kupní cenu zaplatiti. Avšak toto vzájemné plnění nepatří k hotovosti smlouvy, jež nabyla platnosti již v tom okamžiku, když mezi stranami bylo docíleno souhlasu o předmětu a o ceně. Již z těchto úvah vysvítá, že povaha kupní smlouvy nežadá nutně, by prodaná věc byla ihned odevzdána a kupní cena byla ihned zaplacená (§ 1009 obč. zák.), a že tudíž zmocněnec k prodeji věci, zejména věci nemovité, při níž odevzdání pravidelně nelze ihned při uzavření smlouvy provésti, není beze všeho oprávněn, přijmouti i kupní cenu, nýbrž musí míti kromě plné moci k prodeji ještě i zvláštní plnou moc k přijetí kupní ceny za zmocnitele. Příznačné v tomto směru jest ustanovení § 31 c. ř. s., podle kterého procesní plná moc, udělená advokátu, zmocňuje ho jen k přijetí nákladů sporu a nikoliv k přijetí zažalovaného peníze. I z tohoto ustanovení vysvítá zvláštní opatrnost zákonodárce při úpravě oprávnění zmocněnce k přijímání peněz za zmocnitele. Udělením plné moci k prodeji domu stranou žalovanou nenabyl tudíž Dr. G. zmocnění k přijetí částky kupní ceny na ni připadající a jest proto zkoumati, zda toto zmocnění mu nebylo vedle plné moci k prodeji výslovně nebo mlčky (konkludentními činy) žalovanou uděleno. V dalším dospěl odvolací soud k závěru, že žalobci nebylo žalovanou uděleno zmocnění k přijetí kupní ceny ani výslovně ani mlčky.

Nejvyšší soud nevyhověl žalobcovu dovolání, mimo jiné z těchto

důvodů:

Po právní stránce opakuje dovolatel o sporné právní otázce zvláštní plné moci k přijetí kupní ceny všechny námitky, které přednesl před prvním a odvolacím soudem. Dovolací soud schvaluje však v tomto

směru právní posouzení nižších soudů a odkazuje dovolatele na jejich důvody, k nimž se dodává: Dovolávané rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 9695 sb. n. s. nesvědčí pro dovolatelův názor, že plná moc ke zcizení věci opravňuje i k přijetí kupní ceny, neboť v případě v něm uvedeném šlo o přijetí závdavku, který se podle § 908 obč. zák. dává a přijímá na znamení hotové smlouvy, tedy na důkaz uzavření smlouvy, k čemuž ovšem opravňuje plná moc ke zcizení věci. Ani rozhodnutí čís. 4313 sb. n. s. nesvědčí pro názor dovolatelův, že se zprostil proti prodávající závazku, když kupní cenu složil podle dohody s Dr. G-em, poněvadž by musel prokázat, že plnil plnomocníku žalované k přijetí peněz způsobitelnému (§ 1424 obč. zák.), t. j. majícímu zvláštní plnou moc na přijetí peněz za ni.

Čís. 12871.

O tom, zda byly splněny podmínky složení k soudu, nepřísluší rozhodovati nespornému soudci, nýbrž jest ponecháno účastníkům, zda se má otázka ta řešiti pořadem práva.

(Rozh. ze dne 5. října 1933, R I 730/33.)

Soud první stolice přijal k soudu složených 1.468 Kč. Rekursní soud změnil napadené usnesení k ten rozum, že se složené peníze k soudu nepřijímají.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Dovolací rekurentka odůvodňuje svůj návrh na složení jistoty k soudu tím, že dlužník Sch. uznává její vlastnické právo k autu a s jeho vydáním souhlasí, že K. vykonává zadržovací právo a odpírá auto vydati, a, poněvadž podle § 471 obč. zák. může býti výkon zadržovacího práva odvrácen poskytnutím jistoty, skládá tuto jistotu podle § 1425 obč. zák. k soudu. Dovolací rekurentka dovolává se k odůvodnění svého návrhu uvedených zákonných ustanovení, rozhodnutí však o tom, zda právem či neprávem, nepřísluší nespornému soudci, nýbrž jest na vůli účastníků, má-li otázka ta býti vyřešena sporem. Rekursní soud proto vybočil z mezí své působnosti, pustiv se do řešení otázky, jejíž řešení mu nepřísluší.

Čís. 12872.

Nárok na náhradu poplatku a útrat za vklad a za výmaz úvěrní hypoteky spadá pod ustanovení prvního, nikoliv druhého odstavce § 224 ex. ř.

Třebaže zamýšlená zápůjčka z úvěrního poměru zajištěného úvěrní hypotekou nebyla uskutečněna, má úvěrní věřitel nárok, by mu byly podle prvního odstavce § 224 ex. ř. přikázány náklady spojené se vkla-